

RAN-2503000501045005

B.Sc. BA/B.Com./BRS/BSW (Sem. I) Examination March - 2026

NDC - 103 Environment

Time: 2 Hours]

[Total Marks: 50

સૂચના : / Instructions (1) ઉપરોક્ત દર્શાવેલ વિગતો ઉત્તરવહી પર અવશ્ય લખવી. Fill up strictly the above details on your answer book (2) પ્રશ્ન ૧ ફરજિયાત છે. Question No. 1 is compulsory. (3) જરૂર જણાય ત્યાં નામનિર્દેશિત આકૃતિ દોરો. Draw labelled diagram wherever necessary. (4) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નો નો પૂરા ગુણ દર્શાવે છે. Figures to the right indicate full marks of the question.	Seat No.: <table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table> Student's Signature						

- પ્ર-૧. ટૂંકમાં જવાબ આપો. (કોઈ પણ દસ) 10**
- 1) પર્યાવરણની વ્યાખ્યા આપો.
 - 2) પર્યાવરણના ચાર મુખ્ય ઘટકો જણાવો.
 - 3) જીવિત અને અજીવિત ઘટકો વચ્ચેના બે સંબંધો લખો.
 - 4) નવીનીકરણીય અને અનવીનીકરણીય સંસાધનો વચ્ચેનો તફાવત આપો.
 - 5) યૂટ્રોફિકેશન શું છે?
 - 6) ધ્વનિ પ્રદૂષણ શું છે?
 - 7) ઉષ્ણતા પ્રદૂષણના બે પ્રભાવ લખો.
 - 8) ઊર્જાના બે પરંપરાગત સ્ત્રોત જણાવો.
 - 9) વૈશ્વિક ઉષ્ણતાના માટે કયું વાયુ જવાબદાર છે?
 - 10) UV કિરણોથી આપણને કયું સ્તર બચાવે છે?
 - 11) હવા ગુણવત્તા માપવા માટે કયું ધોરણ વપરાય છે?
 - 12) પૃથ્વીના સૌથી નજીકનું વાતાવરણનું સ્તર કયું છે?
- પ્ર-૨. સવિસ્તાર વર્ણવો (કોઈ પણ એક) 10**
- 1) પર્યાવરણની વ્યાખ્યા અને તેના ઘટકો સમજાવો.
 - 2) પર્યાવરણીય અભ્યાસનો બહુવિધ્યક સ્વભાવ ચર્ચાવો.
- પ્ર-૩. ટૂંકનોંધ લખો (કોઈ પણ બે) 10**
- 1) ભૂગર્ભજળનું મહત્વ અને તેની સાથેના પ્રશ્નો સમજાવો.
 - 2) જમીન સંસાધન તરીકે અને તેના સામાજિક પ્રશ્નો પર વિગતવાર નોંધ લખો.
 - 3) ખોરાકના સ્ત્રોત અને વૈશ્વિક તેમજ ભારતીય ખોરાક માંગ પરિસ્થિતિ સમજાવો.

- પ્ર-4. સવિસ્તર વર્ણવો (કોઈ પણ બે) 10**
- 1) પાણી પ્રદૂષકોનું વર્ગીકરણ કરો અને તેમના પ્રભાવ સમજાવો.
 - 2) સામુદ્રિક પ્રદૂષણ પર વિગતવાર નોંધ લખો.
 - 3) ઝલોબલવોર્મિંગ
- પ્ર-5. નોંધ લખો (કોઈ પણ બે) 10**
- 1) પ્રાકૃતિ સંસાધનોના સંરક્ષણમાં વ્યક્તિની ભૂમિકા વર્ણવો.
 - 2) આમ્લવર્ષા
 - 3) જમીન સંસાધન તરીકે અને તેના સામાજિક પ્રશ્નો પર વિગતવાર નોંધ લખો.

ENGLISH VERSION

- Q.1. Answer in Briefly. (Any 10) (10)**
- (1) Define Environment.
 - (2) Name the four major components of the Environment.
 - (3) Write any two relationships between living and non-living components.
 - (4) Difference between renewable and non-renewable resources.
 - (5) What is eutrophication?
 - (6) What is noise pollution?
 - (7) Write two effects of thermal pollution.
 - (8) Name two conventional sources of energy.
 - (9) Which gas is responsible for global warming?
 - (10) Which layer protects us from UV rays?
 - (11) Which standard is used to measure air quality?
 - (12) What is the structure of atmosphere nearest to earth?
- Q.2. Describe in detail (Any one) (10)**
- (1) Explain the definition and components of Environment.
 - (2) Discuss the multidisciplinary nature of Environmental Studies.
- Q.3. Write notes. (Any two) 10**
- (1) Discuss the importance of groundwater and problems related to it.
 - (2) Write a detailed note on land as a resource and related social issues.
 - (3) Explain sources of food and global as well as Indian food demand scenario.
- Q.4. Explain in detail (Any Two) (10)**
- (1) Classify water pollutants and explain their effects.
 - (2) Write a detailed note on marine pollution.
 - (3) Global warming
- Q.5. Write notes. (Any two) (10)**
- (1) Describe the role of individuals in conservation of natural resources.
 - (2) Acid rain
 - (3) Write a detailed note on land as a resource and related social issues.